

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Davida Hipšra a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **X. N. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2020, čj. MV-117807-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 12. 2024, čj. 77 A 140/2020-129,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 12. 2024, čj. 77 A 140/2020-129, a rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2020, čj. MV-117807-4/SO-2020.
- II. Žalobci **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto usnesení zabývá návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalobce ve věci žádosti o povolení k přechodnému pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

[2] Ministerstvo vnitra jako správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 15. 6. 2020, čj. OAM-9240-45/PP-2019 zamítlo žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v §15a téhož zákona. Současně byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 60 dnů od právní moci rozhodnutí. Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou, kterou Krajský soud

v Plzni prvním rozsudkem ze dne 23. 11. 2022, čj. 77 A 140/2020-62 zamítl. Na základě kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud první rozsudek krajského soudu zrušil (rozsudkem ze dne 31. 10. 2023, čj. 8 Azs 279/2022-47).

[3] Krajský soud v Plzni rozhodoval podruhé a žalobu v záhlaví označeným rozsudkem opět zamítl. Žalobce (stěžovatel) napadl i tento rozsudek kasační stížností. Její doplnění spojil s návrhem na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

II. Obsah návrhu na přiznání odkladného účinku

[4] Stěžovatel v návrhu uvedl, že vycestování z České republiky by pro něj v této fázi řízení znamenalo nepoměrně vyšší újmu, než pokud by zde zůstal. Současně jeho pobyt v České republice nezpůsobuje újmu jiným osobám a není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Mělo by být možné přiznat odkladný účinek i vůči rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel poukazuje na to, že v obou předchozích řízeních před krajským soudem i v řízení o první kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem bylo jeho návrhu na odkladný účinek vyhověno. Stěžovatel si uvědomuje, že obecný zájem na osobní účasti na řízení a komunikace s advokátem samy o sobě nepostačují proto, aby stěžovatel v České republice setrval (a tudíž byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek). K tomu proto stěžovatel dodává, že i jeho osobní situace přiznání odkladného účinku nasvědčuje. V České republice žije se svojí manželkou, dvěma dospělými dětmi a rodinou jeho syna. Všichni žijí ve společné domácnosti, jeho dcera studuje na vysoké škole a manželka, syn i snacha jsou výdělečně činní. Z toho důvodu se stěžovatel stará doma o vnuka, když jeho rodiče pracují. Stěžovatel i jeho manželka mají již pokročilý věk, oběma je více než 60 let. I když stěžovatelův zdravotní stav je poměrně dobrý, má občasné potíže s krevním tlakem a obtíže s trávením. Jeho zdravotní stav se ve spojení s náročným cestováním může poměrně rychle zhoršit. V zahraničí by tedy navíc neměl oporu ze strany své rodiny. Manželka má povolení k trvalému pobytu v České republice a zbytek rodiny má české občanství. Jeho odjezd z České republiky by znamenal také neúměrný zásah do jeho soukromého a rodinného života, je nutné zohlednit i zájem nezletilého vnuka, o kterého se stěžovatel stará. Závěrem stěžovatel znovu upozorňuje, že v České republice žije již dlouhá léta a celé jeho rodinné i přátelské zázemí se nachází zde. Ve své zemi původu by se tak ocitl bez adekvátního zajištění.

[5] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku přes výzvu soudu nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Kromě formální podmínky, již je podání příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní

pokračování

následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013-11). Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí aprobevaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu, kdy zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly sebmírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká. Zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží oproti tomu na žalovaném, zatímco navrhovateli postačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, čj. 52 Ca 9/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS).

[8] Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchylovat se od svého postupu v případně návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti prvnímu rozsudku krajského soudu v téže věci (usnesení ze dne 24. 2. 2023, čj. 8 Azs 279/2022-41). Předchozí návrh obsahoval obdobná tvrzení stěžovatele, které stěžovatel též již zčásti osvědčil.

[9] I v případě tohoto návrhu se tedy Nejvyšší správní soud nejprve zabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vůbec bylo způsobilé odvrátit stěžovatelem tvrzenou újmu a mohlo vést k jeho (dočasnému) setrvání na území ČR. V tomto ohledu je třeba zdůraznit úpravu zákona o pobytu cizinců, podle jehož § 87y odst. 1 a 2 se rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na jejím území s tímto občanem nebo státním občanem České republiky společně pobývá, je oprávněn zde pobývat do dne nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2. Po tuto dobu se pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje za pobyt přechodný. Stěžovateli by zde svědčila tzv. fikce přechodného pobytu na území ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců. Z podkladů, které má soud k dispozici, není zřejmé, že by měl stěžovatel jiný pobytový titul. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tedy může odvrátit újmu stěžovateli, kterou by mu způsobila nutnost opustit Českou republiku.

[10] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval naplněním druhé výše vymezené podmínky, tedy zdali by ztráta pobytového oprávnění, resp. nucené vycestování představovalo pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vzniknout jiným osobám. Stěžovatel společně s návrhem uvedl, že na území ČR žijí jeho manželka, dcera, syn a vnuk. Obě děti jsou dospělé, žijí ale se stěžovatelem ve stejné domácnosti. Dcera v tuto chvíli studuje vysokou školu. Současně je stěžovatel hlavní

pečovatel o vnuka, jelikož ostatní dospělí v domácnosti pracují nebo podnikají. Pokud by tedy stěžovatel musel v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti z ČR vycestovat, musel by buď odcestovat sám, bez své rodiny, anebo společně s rodinou, tedy mimo jiné i s občankou ČR, která zde studuje vysokou školu, také se svou manželkou a synem, kteří zde mají každý z nich své vlastní podnikání a syn má již také vlastní rodinu. Stěžovatelova tvrzení tedy svědčí o újmě, která je dostatečná k vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V tomto ohledu je významná i doba pobytu stěžovatele na území ČR a jeho sociální vazby, které z toho z povahy věci plynou, a stejně tak nelze odhlédnout od jeho věku (oběma manželům je již více než 60 let). Stěžovatel v souvislosti s věkem poukázal také na drobné zdravotní obtíže, se kterými se začíná potýkat. I tento aspekt vzal Nejvyšší správní soud v úvahu. Nejvyšší správní soud nezjistil (a žalovaný ani neuvádí), že by odkladný účinek vedl k zásahu do práv třetích osob, naopak je evidentní, že k takovému zásahu může dojít jeho nepřiznáním.

[11] Co se týče třetí výše vymezené podmínky pro přiznání odkladného účinku, tedy rozporu s důležitým veřejným zájmem, žalovaná ve vztahu k ní nic neuvedla, byť je to právě ona, kdo by tak měl činit (viz výše). Žalovaná ve svém vyjádření pouze poukazovala na skutečnost, že žádost stěžovatele směřuje na vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, přičemž tato jeho žádost byla zamítnuta, neboť stěžovatel pro toto pobytové oprávnění nesplňuje podmínky. Žalovaná se ztotožňuje s posouzením krajského soudu. K samotnému návrhu na přiznání odkladného účinku se žalovaná nijak nevyjádřila. Uvedené je tak předmětem posouzení věci samé, nikoliv předmětem přiznání či nepřiznání odkladného účinku. Obecné vyjádření žalované v tomto případě nemohlo být dostatečné k převážení zcela konkrétní újmy hrozící stěžovateli.

IV. Závěr

[12] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak ve vztahu k napadenému rozsudku i napadenému rozhodnutí žalovaného, v důsledku čehož až do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti dochází k plnému pozastavení účinků v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného.

[13] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích; usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 4. 6. 2024, čj. 9 As 270/2023-21, bod 21]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak

pokračování

je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatků zaplatit uložena.

[15] Poplatek lze zaplatit bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1070501425**. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2025

Milan Podhrázký
předseda senátu